

Nr 42.

Ankom till riksdagens kansli den 2 maj 1932 kl. 12 m.

Utlåtande, angående verkställd granskning av riksdagsbibliotekets styrelse och förvaltning.

I enlighet med föreskrift i § 4 av den för bankoutskottet gällande instruktionen har utskottet granskat riksdagsbibliotekets tillstånd och förvaltning. För sådant ändamål har utskottet tagit kännedom om den av styrelsen för riksdagsbiblioteket till utskottet avlämnade, till riksdagen ställda och härmed överlämnade berättelsen över bibliotekets förvaltning under år 1931 ävensom tagit del av de hos styrelsen under nämnda år förda protokollen. Utskottet har därvid icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att styrelsen för riksdagsbiblioteket må tillerkännas ansvarsfrihet för förvaltningen av riksdagsbiblioteket under år 1931.

Stockholm den 2 maj 1932.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. E. Svensson*, *Gustafsson* i Stensholm, *Lindley**, *Johansson* i Östersund, *Johansson* i Friggeråker, *Stendahl*, *Berling** och *Bengtsson**;

från andra kammaren: herrar *Winkler*, *Lovén*, *Wikström*, *Carlsson* i Solberga*, *Leffler*, *Johansson* i Sollefteå*, *Andersson* i Falkenberg* och *Hammarlund**.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

TILL RIKSDAGEN.

Jämlikt § 5 i Stadgar för Riksdagsbiblioteket får biblioteksstyrelsen härmed avgiva berättelse över bibliotekets förvaltning under år 1931.

*Allmän
verksamhet.*

Bibliotekets verksamhet har under år 1931 kunnat fortgå i vanlig ordning enligt de i stadgarna givna bestämmelser. Dessutom har detta år tillkommit arbetet med redigeringen av den årsbibliografi över Sveriges offentliga publikationer, som efter förslag av biblioteksstyrelsen enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 30 april 1931 (Svensk författningssamling 1931 nr 72) skall upprättas genom Riksdagsbiblioteket. Redigeringen, som varit anförtrodd åt andre bibliotekarien E. Winge, påbörjades omkring mitten av augusti månad, och katalogiseringen är nu i det närmaste slutförd. En fullständig redogörelse för detta arbete kommer att lämnas i årsbibliografiens första årgång.

Riksdagsbiblioteket har under året för lånesökande förmedlat lån från följande bibliotek och institutioner: Kungl. biblioteket, Stockholm, Kungl. lantbruksakademiens bibliotek, Stockholm, Kungl. sjökarteverkets bibliotek, Stockholm, Kungl. veterinärhögskolans bibliotek, Stockholm, Kungl. vitterhets historie och antikvitets akademiens bibliotek, Stockholm, Riksarkivet, Stockholm, Svenska akademiens Nobelbibliotek, Stockholm, Svenska läkaresällskapets bibliotek, Stockholm, Svenska stadsförbundets bibliotek, Stockholm, Göteborgs stadsbibliotek, Linköpings stifts- och stadsbibliotek, Lunds universitetsbibliotek, Uppsala universitetsbibliotek, Jämtlands bibliotek, Östersund, samt Riksdagens Bibliotek, Köpenhamn, och Universitetsbiblioteket, Oslo. Från Riksdagsbiblioteket ha dylika förmedlingslån lämnats åt följande bibliotek: Handelshögskolans bibliotek, Stockholm, Kungl. lantbruksstyrelsens fiskeribibliotek, Stockholm, Nordiska museets bibliotek, Stockholm, Skogsbiblioteket, Stockholm, Stockholms stads statistiska kontors bibliotek, Svenska stadsförbundets bibliotek, Stockholm, Sveriges industriförbunds bibliotek, Stockholm, Kungl. vitterhets historie och antikvitets akademiens bibliotek, Stockholm, Eskilstuna centralbibliotek, Gefle stadsbibliotek, Göteborgs stadsbibliotek, Halmstads stadsbibliotek, Hälsingborgs stadsbibliotek, Kungl. Göta hovrätts bibliotek, Jönköping, Karlstads stiftsbibliotek, Lunds universitetsbibliotek, Malmö stadsbibliotek, Tärna folkhögskolas bibliotek, Umeå högre allmänna läroverks bibliotek, Landsmålsarkivet (Universitetsbiblioteket), Uppsala, Uppsala universitetsbibliotek samt Riksdagsbiblioteket i Helsingfors och Universitetsbiblioteket i Greifswald.

Under året ha till utlåning framtagits 52,440 volymer, häri ej inräknade de från referensbibliotekets samlingar använda.

Bibliotekets tillväxt under år 1931 utgöres av 3,690 volymer i 3,329 band.

Tillväxt.

Efter en från Kommunistiska akademiens i Moskva bibliotek gjord framställning om utbyte av parlamentariskt tryck mellan Riksdagsbiblioteket och nämnda bibliotek har biblioteksstyrelsen beslutit, att sådant utbyte skulle i övlig ordning åvägabringas.

Från svenska myndigheter och institutioner ävensom från enskilda författare och utgivare har biblioteket fått mottaga exemplar av utkommet officiellt och statsunderstött tryck.

I egenskap av givare ha dessutom följande in- och utländska korporationer och enskilda personer ihågkommit biblioteket:

Stockholm. Allmänna barnhuset. Allmänna försvarsföreningen. Allmänna valmansförbundet. Arbettarrörelsens arkiv. Arbetsdomstolen. Centralförvaltningens personalförening. Evangeliska fosterlandsstiftelsen. Femte nordiska postmötet. A.-B. C. E. Fritzes kungl. hovbokhandel. Frisinnade landsföreningen. Föreningen för välgörenhetens ordnande. Föreningen mellan ombudsmännen hos Sveriges landshypoteksföreningar. Försvarsväsendets underbefälsförbund. Generalstabens litografiska anstalt. A.-B. Göteborgs bank. Handelshögskolan. Handelshögskolans bibliotek. Ingenjörsvetenskapsakademien. Jernkontoret. Konungariket Sveriges stadshypotekskassa. Kooperativa förbundet. Kungl. biblioteket. Kungl. domänstyrelsen. Kungl. ecklesiastikdepartementet. Kungl. farmaceutiska institutet. Kungl. justitiedepartementet. Kungl. järnvägsstyrelsen. Kungl. järnvägsstyrelsens bibliotek. Kungl. karolinska mediko-kirurgiska institutet. Kungl. karolinska mediko-kirurgiska institutets bibliotek. Kungl. kommerskollegium. Kungl. lantbruks-

akademien. Kungl. medicinalstyrelsen. Kungl. musikaliska akademiens bibliotek. Kungl. patent- och registreringsverket. Kungl. sjökarteverket. Kungl. skolöverstyrelsen. Kungl. socialstyrelsen. Kungl. statistiska centralbyrån. Kungl. statskontoret. Kungl. svenska segelsällskapet. Kungl. tekniska högskolan. Kungl. tekniska högskolans bibliotek. Kungl. telegrafstyrelsen. Kungl. utrikesdepartementet. Kungl. vattenfallsstyrelsen. Kungl. vetenskapsakademien. Kungl. vetenskapsakademiens bibliotek. Kungl. veterinärhögskolan. Kungl. vitterhets historie och antikvitets akademien. Landskommunernas centralbyrå. Landsorganisationen i Sverige. Landtbruksveckans byrå. Lantförsvarets kommandoexpedition. Lettiska legationen. Lifförsäkrings-aktiebolaget Thule. Marinens bokdetalj. Medicinska föreningen. Nationalekonomiska föreningen. Nationalmuseum. Nobelstiftelsen. Nordiska museet. Nordiska nationalekonomiska mötet i Stockholm. Odontologiska föreningen. Polska legationen. Redaktionen av Bancoposten. Redaktionen av Frisinnad ungdom. Redaktionen av Gymn. Redaktionen av Gymnastikbladet. Redaktionen av Hem i Sverige. Redaktionen av Landstormsmannen. Redaktionen av Meddelanden rör. Nationernas förbund. Redaktionen av Nordisk försäkringstidskrift. Redaktionen av Pedagogiska spørsmål. Redaktionen av Sjukhuset. Redaktionen av Sociala och kommunala spørsmål. Redaktionen av Socialdemokraten. Redaktionen av Social-medicinsk tidskrift. Redaktionen av Stockholms-tidningen. Redaktionen av Sunt förnuft. Redaktionen av Svensk

juristtidning. Redaktionen av Svensk pappers-tidning. Redaktionen av Svensk underbefälstidning. Redaktionen av Tidskrift för den svenska pensionsförsäkringen. Redaktionen av Tidskrift för nykterhetsnämnderna. Redaktionen av Tidskrift för svensk skolfilm och bildningsfilm. Redaktionen av Tidskrift för systembolagen. Redaktionen av Tirfing. Redaktionen av Trävaruindustrien. Rikets allmänna kartverk. Riksbanken. Riksdagens interparlamentariska grupp. Riksförbundet för Sveriges försvar. Riksgäldskontoret. Sjöförsvarets kommandoexpedition. Skandinaviska kreditaktiebolaget. Skansenföreningen. Skattebetalarnas förening. Skogshögskolan. Socialdemokratiska partistyrelsen. Stadsfullmäktige. Statens arbetslöshetskommission. Statistiska föreningen. Stockholms arbetareinstitut. Stockholms borgarskola. A.-B. Stockholms bryggerier. Stockholms folkskoledirektion. Stockholms handelskammare. Stockholms högskola. Stockholms stads statistiska kontor. Stockholms stadsbibliotek. Stockholms stadskansli. A.-B. Stockholmssystemet. Städernas allmänna brandstodsbolag. Svenska akademiens Nobelbibliotek. Svenska arbetsgifvareföreningen. Svenska bostadskreditkassan. Svenska bryggareföreningen. Svenska ekonomföreningen. Svenska eldbegängelseföreningen. Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet. Svenska föreningen för industriellt rättsskydd. Svenska försäkringsföreningen. A.-B. Svenska handelsbanken. Svenska landskommunernas förbund. Svenska läkaresällskapet. Svenska nationalföreningen mot tuberkulos. Sven-

ska naturskyddsföreningen. Svenska skogsvårdsföreningen. Svenska stadsförbundet. Svenska stenografförbundet. Svenska teknologföreningen. A.-B. Svenska tobaksmonopolet. Svenska underofficersförbundet. Svenska vattenkraftföreningen. Svenska vägföreningen. Sveriges advokatsamfund. Sveriges allmänna exportförening. Sveriges allmänna folkskollärareförening. Sveriges allmänna hypoteksbank. Sveriges allmänna lantbrukssällskap. Sveriges fastighetsägareförbund. Sveriges flotta, förening för sjövärn och sjöfart. Sveriges industriförbund. Sveriges nykterhetsvänners landsförbund. Tandläkarinstitutet. Tjeckoslovakiska legationen. Väg- och vattenbyggnadsklubben.

Falun. Stora Kopparbergs Bergslags A.-B., Biblioteket.

Gävle. Handelskammaren.

Göteborg. Chalmers tekniska institut. Göteborgs högskola. Göteborgs kungl. vetenskaps- och vitterhets-samhälle. Göteborgs stads statistiska kontor. Göteborgs stadsbibliotek. Göteborgs stifts domkapitel. Historiska föreningen i Göteborg. Redaktionen av Ny svensk fiskeritidskrift. Riksföreningen för svenskhetens bevarande i utlandet.

Huddinge. Redaktionen av Bitidningen.

Jönköping. Smålands och Blekinge handelskammare.

Karlstad. Handelskammaren. Karlstads stifts domkapitel. Systembolagsföreningarnas förtroendenumnd.

Karlskrona. Sjöofficers-sällskapet i Karlskrona.

Landskrona. Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona.

Linköping. Linköpings stifts domkapitel.

- Luleå. Luleå stifts domkapitel. Norrbottens och Västerbottens läns handelskammare.
- Lund. Redaktionen av Namn och bygd. Redaktionen av Tidskrift för svenska folkhögskolan. Universitetsbiblioteket. Universitetskansliet. Vetenskapssocieteten i Lund.
- Malmö. Hermods korrespondensinstitut. Malmöhus läns havsfiskeförening. Manufaktur-aktiebolaget i Malmö.
- Mariestad. Kraftaktiebolaget Gullspång-Munkfors.
- Morgårdshammar. Morgårdshammars mekaniska verkstads aktiebolag.
- Norrköping. Östergötlands och Södermanlands handelskammare.
- Näveqvarn. Näveqvarns bruk.
- Sala. Sala stads sparbank.
- Sigtuna. Svenska kyrkans lekmannaskola.
- Skara. Skara stifts domkapitel.
- Skövde. Skövde handtverks- och industriförening.
- Strängnäs. Strängnäs högre allmänna läroverk. Strängnäs stifts domkapitel.
- Sundsvall. Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare.
- Surte. A.-B. Surte-Liljedahl.
- Svalöv. Sveriges utsädesförening.
- Södertälje. Östra Södermanlands kulturhistoriska förening.
- Uddeholm. Uddeholms aktiebolag.
- Uppsala. Karl Johans förbundet. Redaktionen av Ergo. Statsvetenskapliga föreningen. Universitetsbiblioteket. Universitetskansliet. Uppsala ärkestifts domkapitel.
- Venngarn. Statens vårdanstalt för alkoholister.
- Visby. Gotlands handelskammare. Sällskapet D. B. V:s sparbank. Visby stifts domkapitel.

- Växjö. Växjö stifts domkapitel.
- Ystad. Sparbanken i Ystad.
- Örebro. Handelskammaren för Örebro och Västmanlands län. Risbergska skolan. Samfundet Örebro stads- och länsbiblioteks vänner. Örebro läns hushållningssällskap. Örebro sparbank.
- Bern. La commission internationale pénale et pénitentiaire.
- Budapest. Budapester Handels- und Gewerbekammer. Redaktionen av Pesti Hirlap.
- Frankfurt am Main. Frankfurter Zeitung.
- Greifswald. Nordisches Institut.
- Haag. Bibliothèque du Palais de la paix. Cour permanente de justice internationale.
- Helsingfors. Riksdagsbiblioteket. Socialministeriet. Statistiska centralbyrån.
- Köpenhamn. Det statistiske Departement. Grosserer-Societetens Komite. Kjöbenhavns Brandforsikring. Rigsdagens Bibliotek. Rigsdagens Bureau. Universitetet. Universitetsbiblioteket.
- Lausanne. Bureau international contre l'alcoolisme.
- Madrid. Sociedad de estudios económicos.
- Moskva. Staatliche Zentralvereinigung, Generalvertreter der Akademie der Wissenschaften.
- Oslo. Det norske Nobelinstitut. Det statistiske centralbyrå. Finans- og tolddepartementet. Kirke- og undervisningsdepartementet. Norges bank. Riksforsikringsanstalten. Stortingets bibliotek. Trustkontrollkontoret. Universitetsbiblioteket.
- Paris. Dotation Carnegie pour la paix internationale, Centre européen.
- Prag. L'Office de statistique de la République tchécoslovaque.
- Reykjavik. Islands alting. Landsbókasafn Íslands.
- Rom. Institut international d'agriculture.

Stanford university (California). Hoover war library.
Washington. Carnegie endowment for international peace,
Division of intercourse and education.
Åbo. Åbo akademi.

Andreen, Finn, förste amanuens, Stockholm.
Bergström, Karl J., f. d. landshövding, Strängnäs.
Blix, Gunnar, professor, Uppsala.
Bohlin, Gunnar, lektor, Lidingö.
Brusewitz, Axel, professor, Uppsala.
Carlborg, Harald, bergsingenjör, Stockholm.
Carlsson, Fritiof, vaktmästare, Ålsten.
Centerwall, Otto, teol. doktor, Uppsala.
Englund, Erik, fil. doktor, Stockholm.
Englund, Yngve, fil. lic., Uppsala.
Essén, Matts, lektor, Uppsala.
Fellenius, K. G., taxeringskommissarie, Stockholm.
Gyllenspetz, Otto, f. d. direktör, Hagalund.
Gödel, Vilhelm, överbibliotekarie, Saltsjöbaden.
Hansson, Sigfrid, redaktör, Stockholm.
Hasselrot, Axel, f. d. byrådirektör, Stockholm.
Hauch-Fausböll, Th., Direktor, Köpenhamn.
Herlin, T., marindirektör av 1:a graden, Karlskrona.
Holm, Sune, juris och fil. kand., Stockholm.
Höckert, Robert, förste bibliotekarie, Stockholm.
Johannesson, Fredrik, lektor, Eksjö.
Kallenberg, Ernst, professor, Lund.
Lagererantz, Gustaf, bankdirektör, Djursholm.
Lekander, A., förste kanslisekreterare, Djursholm.
Lindblad, Bertil, professor, Saltsjöbaden.
Lindhagen, Carl, f. d. borgmästare, Ålsten.
Lindstedt, Hilda, bibliotekarie, Stockholm.
Lothigius, Sten, juris utriusque kand., Stocksund.
Lundelius, Hilding, e. o. hovrättsnotarie, Stocksund.
Melander, C. G., juris doktor, Stockholm.

Melin, O., f. d. överste, Arild.
Montgomery, Arthur, professor, Åbo.
Nilsson, N. A., trädgårdsodlare, Kabbarp, Åkarp.
Rinander, V. A., juris doktor, Stockholm.
Roos, G. W. A., f. d. landshövding, Stockholm.
Schnabel, Fritz, Directeur, Genève.
Sernander, Rutger, professor, Uppsala.
Sernander, Sven, amanuens, Stockholm.
Silén, Gösta, e. o. aktuarie, Stockholm.
Skottsberg, Carl, professor, Göteborg.
Thermænius, Edvard, docent, Lund.
Thorvall, Folke, e. o. hovrättsnotarie, Huddinge.
Tingsten, Herbert, docent, Uppsala.
Tingsten, Lars, f. d. general, Stockholm.
Åkerman, Johan, fil. doktor, Djursholm.

Jämlikt Kungl. Maj:ts förordnande (Svensk författningssamling 1922 nr 601) har socialiseringsnämnden efter avslutat arbete till Riksdagsbiblioteket överlämnat sin boksamling, bestående av omkring 1,300 volymer. På grund av arbetet med årsbibliografien över Sveriges offentliga publikationer ha dessa böcker ännu ej kunnat inordnas i bibliotekets samlingar.

Från överste Olof Melin hade i slutet av år 1930 inkommit en skrivelse med bilagt utdrag ur hans och hans makas fru Stina Melins testamente, vari bestämmes att Olof Melins stenografiska bibliotek skall överlämnas till Riksdagsbiblioteket. Biblioteksstyrelsen beslöt vid sammanträde den 11 februari 1931 att mottaga donationen och har genom överbibliotekarien till donatorerna framfört bibliotekets stora tacksamhet. Överste Melin har i början av december månad till biblioteket överlämnat en av honom upprättad maskinskriven katalog över biblioteket. Denna upptager 2,050 band och häften, bestående av teoretiska och historiska arbeten, därav endast undantagsvis övningslitteratur.

Med anledning av en mot Riksdagsbibliotekets nya katalog riktad kritik har förste bibliotekarien *R o b e r t H ö c k e r t* för utdelning inom riksdag och förvaltning ställt till bibliotekets förfogande 150 exemplar av sin i oktober 1931 utgivna skrift Riksdagsbibliotekets nya katalog, Antikritiska anmärkningar.

Yttrande i anledning av remiss. I skrivelse den 3 februari anhöll bankoutskottet, att styrelsen för Riksdagsbiblioteket ville avgiva yttrande över en hos utskottet gjord framställning från Centralförvaltningens personalförening om vidtagande av åtgärder i syfte att årligen bereda de vid riksdagens verk anställda befattningshavarna inskränkning i arbetstiden den 1 maj. Häröver har biblioteksstyrelsen den 11 februari till utskottet avgivit yttrande.

Organisations- och löneförhållanden. Alderstillägg har under året beviljats förste amanuensen *F i n n A n d r e e n*, vilken, efter att ha tillhört 17:e löneklassen av 18:e lönegraden under en tid av tre år, från och med den 1 juli uppflyttades i 18:e löneklassen av samma lönegrad.

Styrelse och tjänstepersonal. Inom bibliotekets styrelse ha under det gångna året inga förändringar skett.

Vidkommande bibliotekets tjänstepersonal är följande att anföra. Under överbibliotekariens semester har förste bibliotekarien *R o b e r t H ö c k e r t* varit förordnad som överbibliotekarie. För övrigt har under semester andre bibliotekarien *E r i k W i n g e* varit förordnad som förste bibliotekarie, förste amanuensen *F i n n A n d r e e n* dels som förste, dels som andre bibliotekarie och amanuensen *S v e n S e r n a n d e r* dels som andre bibliotekarie, dels som förste amanuens.

Sedan överbibliotekarien Vilhelm Gödel, som den 5 november uppnådde lagstadgad pensionsålder, hos styrelsen anhållit om avsked denna dag från sin befattning med rätt att från och med den 6 samma månad åtnjuta pension, har styrelsen beviljat denna anhållan och beslutit förklara överbibliotekariebefattningen till ansökan ledig.

Vidare har styrelsen förordnat förste bibliotekarien Robert Höckert att uppehålla överbibliotekariebefattningen från och med den 6 november tills vidare och till dess befattningen kan varda med ordinarie innehavare besatt. I anslutning härtill har styrelsen beslutit att från och med samma dag tills vidare förordna andre bibliotekarien Erik Winge som förste bibliotekarie, förste amanuensen Finn Andreen som andre bibliotekarie, amanuensen Sven Sernander som förste amanuens samt extra befattningshavaren vid biblioteket Bror Gösta Cederström som amanuens med placering i 14:e löneklassen inom 16:e lönegraden.

Vid styrelsesammanträde den 5 november frambar ordföranden till överbibliotekarien Gödel styrelsens tack och erkänsla för ett långvarigt och plikttroget värv.

Till den ledigförklarade överbibliotekariebefattningen hade vid ansökningstidens utgång den 30 november som sökande anmält sig: förste bibliotekskonsulenten Knut Tynell, förste bibliotekarien vid Kungl. biblioteket Carl Elfvergren och förste bibliotekarien vid Riksdagsbiblioteket Robert Höckert.

Genom biblioteket har under året utgivits: *Biblioteksstyrelsens årsberättelse 1930.*

*Utgivet
arbete.*

Stockholm den 12 januari 1932.

G. THULIN.

C. A. REUTERSKIÖLD.

ARTHUR ENGBERG.

ROBERT HÖCKERT.